

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

Warszawa, 30 marca 2023 r.

DOZIK-5.053.2.2023.HO

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na petycję dotyczącą zmian legislacyjnych w zakresie przepisów dotyczących funkcjonowania pozasądowego systemu rozwiązywania sporów konsumenckich, polegających na wprowadzeniu obowiązkowej zgody przedsiębiorcy na rozstrzygnięcie sporu z konsumentem przez stały sąd polubowny, uprzejmie przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Funkcjonujący w Polsce system pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich wynika z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE¹ (dyrektywa ADR). Zgodnie z założeniami ww. dyrektywy system pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich wprowadzony w państwach członkowskich Unii Europejskiej opiera się na zasadzie dobrowolności, zgodnie z którą, postępowania powinny być dla stron dobrowolne i nie powinny zamykać drogi sądowej.

W motywie 49 dyrektywy ADR wprost określono, że „Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać, aby udział przedsiębiorców w postępowaniach ADR był obowiązkowy ani by wynik takich postępowań był wiążący dla przedsiębiorców, gdy konsument wniósł przeciwko nim skargę. Aby jednak zapewnić konsumentom możliwość dochodzenia roszczeń oraz aby nie

¹ Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 63.

musieli oni rezygnować ze swoich roszczeń, przedsiębiorców należy zachęcać, by w miarę możliwości uczestniczyli w postępowaniach ADR.”

Wdrożenie dyrektywy ADR do ustawodawstwa polskiego nastąpiło ustawą z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym systemie rozwiązywania sporów konsumenckich². Ustawa określa m.in. obowiązki podmiotów uprawnionych do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, obowiązki przedsiębiorców, a także zasady prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich.

Zgodnie z art. 42 ustawy, stanowiącym transpozycję art. 10 dyrektywy ADR, rozwiązanie sporu konsumenckiego przez rozstrzygnięcie sporu i narzucenie stronom jego rozwiązania jest możliwe tylko w przypadku, gdy strony zostały poinformowane o wiążącym charakterze rozstrzygnięcia będącego wynikiem postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich i konsekwencjach niezastosowania się do takiego rozstrzygnięcia oraz wyraziły zgodę na poddanie się takiemu rozstrzygnięciu.

W świetle przedstawionych regulacji nie jest możliwe wprowadzenie zaproponowanego przez Panią rozwiązania polegającego na zobowiązaniu przedsiębiorcy do wyrażania zgody na rozstrzygnięcie sprawy przez podmiot zajmujący się pozasądowym rozstrzygnięciem sporów konsumenckich (m.in. stały sąd polubowny). Dobrowolność jest immamentną cechą postępowania w sprawach pozasądowego rozstrzygnięcia sporów konsumenckich, które nie mają na celu zastąpienie postępowania sądowego. Przyjęcie postulowanych propozycji mogłoby również pozbawiać przedsiębiorców prawa podstawowego, którym jest konstytucyjne prawo do sądu. W świetle art. 45 Konstytucji każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

*Z poważaniem,
Tomasz Chróstny
Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
/podpisano elektronicznie/*

---

² Dz. U. poz. 1823.